

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря

(повна назва підрозділу)

Кафедра економічної політики та безпеки

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи НУК

Слободян С.О.
Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА
MACRO- AND MICROECONOMICS

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни _____ обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

мова(и) викладання _____ українська
українська/англійська

Робоча програма навчальної дисципліни Макро- та мікроекономіка
(зазначається повна назва навчальної дисципліни)

є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань

D – Бізнес, адміністрування та право

(шифр і назва)

спеціальності D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(шифр і назва)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування
(зазначаються повні назви освітніх програм)

«05» листопада 2025 року. 24 с.

Розробники:

Марущак С.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної політики та безпеки

Вдовиченко Л.Ю., к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки

Проект робочої програми навчальної дисципліни «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рудь І.Ю., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів

Проект робочої програми навчальної дисципліни «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА» розглянуто на засіданні кафедри економічної політики та безпеки

Протокол № 18 від «5» листопада 2025 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Єфімова Г.В.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА» розглянуто методичною радою факультету економіки та екології моря

Протокол № 19 від «12» листопада 2025 р.

Голова к.е.н., доцент Івата В.В.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу к.т.н., проф. НУК Лабарткава А.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 1 від «28» 01 2026 р.

Голова НМР НУК к.т.н., проф. Слободян С.О.

© НУК, 2025

© Вдовиченко Л.Ю., 2025

© Марущак С.М., 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
Тематичний план навчальної дисципліни	8
Теми практичних занять	10
Самостійна робота.....	10
Завдання для самостійної роботи	10
Індивідуальне науково дослідне завдання (ІНДЗ)	11
Теми курсових робіт.....	11
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	13
7. Форми поточного та підсумкового контролю	14
Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання.....	14
Оцінка результатів виконання контрольної роботи (заочна форма навчання) ..	16
Оцінка результатів за виконання ІНДЗ (курсової роботи)	17
Поточний модульний контроль у формі тестування	19
Критерії оцінювання теоретичного питання на екзамені з модуля 1. Макроекономіка (2 семестр) та модуля 2. Мікроекономіка (3 семестр)	19
Критерії оцінювання тесту на екзамені з модуля 1. Макроекономіка (2 семестр) та модуля 2. Мікроекономіка (3 семестр)	19
Максимальна кількість балів	20
8. Критерії оцінювання результатів навчання	20
Критерії оцінювання за виконання ІНДЗ (курсової роботи)	21
9. Засоби навчання.....	21
10. Рекомендовані джерела інформації.....	21
Основна література	21
Допоміжна література.....	22
Інформаційні ресурси в інтернет	23

ВСТУП

Анотація

Вивчення дисципліни «Макро- та мікроекономіка» направлено на формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі мікро- та макроекономіки; набуття навичок застосування механізмів прийняття рішень окремими економічними суб'єктами (індивідами, домашніми господарствами, підприємствами, галузями народного господарства), тобто усіма господарчими агентами, які прагнуть досягти певної соціально-економічної цілі, шляхом використання обмежених ресурсів.

Курс орієнтований на здобуття вмінь використовувати на практиці весь універсальний інструментарій, який опрацьовується господарчими суб'єктами в ринкових умовах.

Ключові слова: макроекономіка, домашні господарства, підприємства, держава, система національних рахунків, макроекономічні показники, праця, безробіття, зайнятість, товарний ринок, грошовий ринок, інфляційний механізм, економічне зростання, зовнішньоекономічна діяльність, мікроекономіка, потреба, попит, пропозиція, ціна, витрати виробництва, виробнича функція, ринкові структури, ринок ресурсів.

Abstract

The study of the discipline "Micro- and Macroeconomics" is aimed at the formation of theoretical knowledge, skills and practical skills in the field of micro- and macroeconomics; acquiring skills in the application of decision-making mechanisms by individual economic entities (individuals, households, that is, all economic agents who seek to achieve a certain socio-economic goal through the use of limited resources.

The course is focused on acquiring the skills to use in practice all the universal tools that are used by economic entities in market conditions.

Key words: macroeconomics, households, enterprises, government, system of national accounts, macroeconomic indicators, labor, unemployment, employment, commodity market, money market, inflation mechanism, economic growth, foreign economic activity, microeconomics, need, demand, supply, price, production costs, production function, market structures, resource market.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 11	Галузь знань <u>D – Бізнес, адміністрування та право</u> (цифра і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 3		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й, 2-й	1-й, 2-й
Електронний адрес робочої програми на сайті Університету	Спеціальність <u>D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (код та найменування) Освітня програма <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u> (найменування)	Семестр	
		2-й, 3-й	2-й, 3-й
		Лекцій	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) <u>Курсова робота</u> (назва)		60 год.: 2-й семестр – 30 год. 3-й семестр – 30 год.	16 год.: 2-й семестр – 8 год. 3-й семестр – 8 год.
		Практичні	
Загальна кількість годин – 330: 2-й семестр – 120 3-й семестр – 210		60 год.: 2-й семестр – 30 год. 3-й семестр – 30 год.	16 год.: 2-й семестр – 8 год. 3-й семестр – 8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2-й семестр – 4 3-й семестр – 4; самостійної роботи студента: 2-й семестр – 4 3-й семестр – 10	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		210 год.: 2-й семестр – 60 год. 3-й семестр – 150 год.	298 год.: 2-й семестр – 104 год. 3-й семестр – 194 год.
		в т.ч. у самостійній роботі індивідуальні завдання (ІНДЗ – курсова робота) у 3 семестрі складають:	
		90 год.	90 год.
		Вид контролю: 2-й семестр – екзамен 3-й семестр – екзамен, курсова робота	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «*МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА*» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» таких компетентностей:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;
- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є дисципліни: економіка морегосподарювання, економіка підприємства, соціальна відповідальність та сталий розвиток, право.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- ПР24. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

2-й семестр

Модуль 1. Макроекономіка.

Змістовий модуль 1. Макроекономіка та її структурні елементи.

Тема 1. Макроекономіка як наука [1] стор. 5-19; [2] стор. 5-16.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків [1] стор. 23-44, [2] стор. 20-40.

Тема 3. Ринок праці [1] стор. 272-289; [2] стор. 181-195.

Тема 4. Товарний ринок [1] стор. 89-108.

Тема 5. Грошовий ринок [1] стор. 208-233; [2] стор. 138-158.

Тема 6. Інфляційний механізм [1] стор. 243-262.

Змістовий модуль 2. Механізм досягнення рівноваги в основних секторах економіки.

Тема 7. Споживання домогосподарств [1] стор. 54-69.

Тема 8. Приватні інвестиції [2] стор. 163-175.

Тема 9. Сукупні витрати і ВВП [1] стор. 155-160; [2] стор. 47-68.

Тема 10. Економічна динаміка [2] стор. 199-207.

Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання [1] стор. 170-197, стор. 225-232; [2] стор. 212-238, стор. 245-261.

Тема 12. Зовнішньоекономічна діяльність [2] стор. 288-323.

3-й семестр

Модуль 2. Мікроекономіка.

Змістовий модуль 3. Вступ до мікроекономіки. Теорія споживання і виробництва

Тема 13. Основи мікроекономіки [3] стор. 10-17, 38-56; [4] стор. 9-58; [5] стор. 16-57, 258-301.

Тема 14. Теорія споживання і попиту [3] стор. 18-36; [4] стор. 59-84; [5] стор. 16-97, 302-333.

Тема 15. Теорія виробництва і пропозиції [3] стор. 57-84; [4] стор. 85-141; [5] стор. 58-148, 334-375.

Змістовий модуль 4. Ринки факторів виробництва. Теорія суспільного добробуту

Тема 16. Теорія ринкових структур [3] стор. 85-130; [4] стор. 141-181; [5] стор. 149-206, 376-421.

Тема 17. Ринки факторів виробництва і ефективність [3] стор. 131-185; [4] стор. 182-148; [5] стор. 207-257, 422-450.

Модуль 3. Індивідуальні завдання (ІНДЗ) – курсова робота.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2-й семестр								
Модуль 1. Макроекономіка								
Змістовий модуль 1. Макроекономіка та її структурні елементи								
Тема 1. Макроекономіка як наука	9	2	2	5	8	—	—	8
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	9	2	2	5	10	1	1	8
Тема 3. Ринок праці	9	2	2	5	11	1	1	9
Тема 4. Товарний ринок	11	3	3	5	11	1	1	9
Тема 5. Грошовий ринок	11	3	3	5	10	1	—	9
Тема 6. Інфляційний механізм	11	3	3	5	10	—	1	9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	15	15	30	60	4	4	52
Змістовий модуль 2. Механізм досягнення рівноваги в основних секторах економіки								
Тема 7. Споживання домогосподарств	9	2	2	5	8	—	—	8
Тема 8. Приватні інвестиції	9	2	2	5	9	—	1	8
Тема 9. Сукупні витрати і ВВП	9	2	2	5	11	1	1	9
Тема 10. Економічна динаміка	11	3	3	5	11	1	1	9
Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання	11	3	3	5	10	1	—	9
Тема 12. Зовнішньоекономічна діяльність	11	3	3	5	11	1	1	9
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	15	15	30	60	4	4	52
Усього годин	120	30	30	60	120	8	8	104
Усього годин за 2-й семестр	120	30	30	60	120	8	8	104

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3-й семестр								
Модуль 2. Мікроекономіка								
Змістовий модуль 3. Вступ до мікроекономіки. Теорія споживання і виробництва								
Тема 13. Основи мікроекономіки	20	6	4	10	20	2	–	18
Тема 14. Теорія споживання і попиту	20	4	6	10	20	2	2	16
Тема 15. Теорія виробництва і пропозиції	20	6	6	8	20	–	2	18
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	60	16	16	28	60	4	4	52
Змістовий модуль 4. Ринки факторів виробництва. Теорія суспільного добробуту								
Тема 16. Теорія ринкових структур	30	8	8	14	30	2	2	26
Тема 17. Ринки факторів виробництва і ефективність	30	6	6	18	30	2	2	26
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	60	14	14	32	60	4	4	52
Модуль 3. ІНДЗ								
Курсова робота	90	–	–	90	90	–	–	90
<i>Усього годин</i>	90	–	–	90	90	–	–	90
<i>Усього годин за 3-й семестр</i>	210	30	30	150	210	8	8	194
<i>Разом за курсом</i>	330	60	60	210	330	16	16	298

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
2-й семестр			
Модуль 1. Макроекономіка			
1	Макроекономіка як наука	2	–
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	1
3	Ринок праці	2	1
4	Товарний ринок	3	1
5	Грошовий ринок	3	–
6	Інфляційний механізм	3	1
7	Споживання домогосподарств	2	–
8	Приватні інвестиції	2	1
9	Сукупні витрати і ВВП	2	1
10	Економічна динаміка	3	1
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	3	–
12	Зовнішньоекономічна діяльність	3	1
	Разом за модулем 1	30	8
3-й семестр			
Модуль 2. Мікроекономіка			
13	Основи мікроекономіки	4	–
14	Теорія споживання і попиту	6	2
15	Теорія виробництва і пропозиції	6	2
16	Теорія ринкових структур	8	2
17	Ринки факторів виробництва і ефективність	6	2
	Разом за модулем 2	30	8
	Разом за курсом	60	16

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання	
2 семестр	• підготовка до лекційних занять – 0,5 годин на 1 лекцію; • підготовка до практичних занять – 3-5 годин на 1 заняття; • написання рефератів (обсяг однієї роботи 10 аркушів А4), виконання розрахункових завдань (обсяг однієї роботи 2-3 аркуша А4) – 5-10 годин на 1 роботу; • підготовка до контрольних заходів – 5-30 годин на 1 захід.
3 семестр	• підготовка до лекційних занять – 0,5 годин на 1 лекцію; • підготовка до практичних занять – 0,5 годин на 1 заняття; • виконання розрахункових аналітичних завдань (обсяг однієї роботи 2-3 аркуша А4) – 2 години на 1 роботу; • підготовка до контрольних заходів – 5-15 годин на 1 захід.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
2-й семестр			
Модуль 1. Макроекономіка			
1	Підготовка до лекцій	–	15
2	Підготовка до практичних занять: – вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання тестів; – написання рефератів та їх презентація – виконання розрахункових завдань	15 15 20	20 19 20
	Підготовка до поточного модульного контролю (ПМК)	5	–
	Підготовка домашньої контрольної роботи	–	30
3	Підготовка до екзамену	5	15
...	Разом за модулем 1	60	104
3-й семестр			
Модуль 2. Мікроекономіка			
1	Підготовка до лекцій	–	15
2	Підготовка до практичних занять: – вивчення тем курсу за списком основної літератури – виконання розрахункових завдань	15 30	15 29
	Підготовка до ПМК	15	10
	Підготовка домашньої контрольної роботи	–	30
3	Підготовка до екзамену	–	5
...	Разом за модулем 2	60	104
Модуль 3. ІНДЗ			
1	Виконання і захист курсової роботи	90	90
...	Разом за модулем 3	90	90
...	Разом	210	298

Індивідуальне науково дослідне завдання (ІНДЗ)

ІНДЗ – курсова робота виконується відповідно до календарного графіку та методичних вказівок щодо виконання курсових робіт.

Теми курсових робіт

1. ОСНОВИ МІКРОЕКОНОМІКИ

1.1. Мікроекономічні моделі ринкової рівноваги: аналіз впливу змін попиту та пропозиції.

1.2. Еластичність як інструмент оцінювання ринкових змін: теоретичний та практичний аспекти.

1.3. Роль індивідуальної раціональності в ухваленні економічних рішень.

1.4. Аналіз основних мікроекономічних принципів у поведінці домогосподарств та фірм.

1.5. Мікроекономічні чинники формування цін на локальних ринках.

2. ТЕОРІЯ СПОЖИВАННЯ І ПОПИТУ

1.1. Формування споживчого вибору: аналіз кривих байдужості та бюджетних обмежень.

1.2. Емпіричне дослідження еластичності попиту на окремих товар або групу товарів.

1.3. Вплив доходу та цін на структуру споживання домогосподарств.

1.4. Поведінкові аспекти споживчого вибору та їх відхилення від класичної теорії.

1.5. Моделювання оптимального вибору споживача за різних ринкових умов.

3. ТЕОРІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПРОПОЗИЦІЇ

1.1. Дослідження функцій виробництва та визначення оптимального обсягу випуску.

1.2. Аналіз короткострокових і довгострокових витрат підприємства.

1.3. Ефект масштабу у виробництві та його вплив на конкурентоспроможність підприємства.

1.4. Модель мінімізації витрат і вибір оптимальної комбінації виробничих факторів.

1.5. Взаємозв'язок між граничними витратами та пропозицією фірми.

4. ТЕОРІЯ РИНКОВИХ СТРУКТУР

1.1. Порівняльний аналіз ринкових структур: досконала, монополістична конкуренція, олігополія, монополія.

1.2. Стратегії ціноутворення монополії та їхній вплив на добробут споживачів.

1.3. Моделі поведінки фірм в умовах олігополії: Курно, Бертрана, Штакельберга.

1.4. Конкурентні переваги фірм у системі монополістичної конкуренції.

1.5. Регулювання природної монополії: економічні механізми та ефективність.

5. РИНКИ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА І ЕФЕКТИВНІСТЬ

1.1. Формування рівноважної заробітної плати на ринку праці: теорія та практичні аспекти.

1.2. Попит і пропозиція на ринку капіталу: теоретичні моделі й реальні тенденції.

1.3. Ринок землі: особливості ціноутворення та фактори впливу.

1.4. Оцінювання економічної ефективності використання виробничих ресурсів підприємства.

1.5. Оптимальний розподіл ресурсів у мікроекономічній системі та проблема ефективності.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

для всіх видів занять:

- робота з літературою;
- опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;
- пояснення – словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;
- дискусія – обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;
- диспут – цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;
- демонстрування – наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- бесіда – питально-відповідний метод, завдання якого – спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень;
- ілюстрування – показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

для практичних занять:

- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

методи контролю і самоконтролю:

- фронтальне опитування;
- контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод – повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;
- проблемного викладу – постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;

- частково-пошуковий – метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв’язуючи проблемні завдання;

- дослідницький – творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

1. На практичних заняттях – тести, реферати та їх презентації, розрахункові завдання.

2. ПМК (денна та заочна (3 семестр) форма) та контрольна робота (заочна форма).

3. За весь курс – 2-й семестр: екзамен, 3-й семестр: екзамен.

4. Курсова робота – презентація результатів виконаного ІНДЗ у 3 семестрі.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу, який вивчається протягом 2-х семестрів, включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену у 1 та 2 семестрах. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – **10 балів**, з яких 2 теоретичні питання оцінюються в 4 бали кожний, 1 тест – у 2 бали. Право здавати заключний екзамен дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих робочою програмою, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Тести

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані

	висновки.
Кількість балів	Критерії оцінювання
3,75	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
2,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1,25	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр): 25 балів (5 тестів по 5 балів) – денна форма, 20 балів (4 тести по 5 балів) – заочна форма</i>	

Реферати та їх презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
3,75	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
2,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1,25	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр): 15 балів (3 реферати по 5 балів) – денна форма, 10 балів (2 реферати по 5 балів) – заочна форма</i>	

Розрахункові завдання (РЗ)

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
2-й семестр		
Модуль 1. Макроекономіка		
5	10	РЗ виконано у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип РЗ і раціонально розв’язує його. Може розв’язувати комбіновані задачі. Виконане РЗ відповідає встановленим вимогам.
3,75	7,5	РЗ виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип РЗ і раціонально розв’язує його. Може розв’язувати комбіновані задачі. Виконане РЗ відповідає встановленим вимогам.
2,5	5	РЗ виконано з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв’язує РЗ, користуючись алгоритмом. Виконане РЗ містить неточності у висновках та помилки.
1,25	2,5	Студент складає скорочену умову РЗ, робить обчислення лише

		за готовою формулою.
0	0	Студент не розв'язує РЗ.
Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
3-й семестр		
Модуль 2. Мікроекономіка		
4	6	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип ситуації і добирає раціональний метод аналізу. Демонструє розуміння комплексного підходу до аналізу ситуації. Звіт відповідає встановленим вимогам.
3,5	5	РЗ виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип РЗ і раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Виконане РЗ відповідає встановленим вимогам.
3	4	РЗ виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип РЗ і раціонально розв'язує його. Виконане РЗ відповідає встановленим вимогам, є неточності у висновках.
2,5	3	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент проводить аналіз користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
2	2	Студент складає скорочену умову РЗ, робить обчислення лише за готовою формулою. Висновки не повні, є неточності.
1	1	Студент складає скорочену умову РЗ, робить обчислення лише за готовою формулою. Завдання вирішені не в повному обсязі.
0	0	Студент не розв'язує РЗ.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр): 20 балів (4 РЗ по 5 балів) – денна форма, 20 балів (2 РЗ по 10 балів) – заочна форма Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр): 60 балів (15 РЗ по 4 бали) – денна форма, 24 бали (4 РЗ по 6 балів) – заочна форма		

Оцінка результатів виконання контрольної роботи (заочна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2-й семестр	
Модуль 1. Макроекономіка	
40-30	КР виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.
29-20	КР виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновків.
19-10	КР виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.
9-1	КР виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірні

	термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	КР не виконана.
Кількість балів	Критерії оцінювання
3-й семестр	
Модуль 2. Мікроекономіка	
36-30	КР виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.
29-20	КР виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновків.
19-10	КР виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.
9-1	КР виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	КР не виконана.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (заочна форма):</i> <i>Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр): 40 балів за КР</i> <i>Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр): 36 балів за КР</i>	

Оцінка результатів за виконання ІНДЗ (курсової роботи)

Параметри оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Пояснювальна записка	40	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику у відповідності із планом виконання курсової роботи.
	35	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання

		курсової роботи.
	30	Зміст роботи відповідає обраній темі; але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	20	Робота, оформлена за вимогами, які пред'являються до курсових робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
	15	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
	5	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які пред'являються до курсових робіт. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер.
Ілюстративна частина	20	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог що висуваються.
	15	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями.
	10	Ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість.
	5	Ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали.
Захист роботи	40	Доповідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
	35	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.
	30	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання.
	25	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.
	20	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати положення роботи.
	15	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження робить спроби аргументувати положення

		роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
	10	Студент демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати положення роботи.
	5	Студент невіпорядковано викладає основні результати дослідження, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію.

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15	14,5	13	11,5	10	8,5	7	4,5	3	1,5

Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма):

Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр): 30 балів за ПМК (2 тести по 15 балів)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма):

Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр): 10 балів за ПМК (1 тест по 10 балів)

Критерії оцінювання теоретичного питання на екзамені з модуля 1. Макроекономіка (2 семестр) та модуля 2. Мікроекономіка (3 семестр)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Студент вільно володіє навчальним матеріалом та категоріальним апаратом. Дає чіткі та правильні відповіді на поставлені питання викладача.
3	Студент не в повному обсязі володіє матеріалом, відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті.
2	Відповідь студента частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті.
1	Відповідь студента має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	Студент немає відповіді на поставлені питання викладача.

Критерії оцінювання тесту на екзамені з модуля 1. Макроекономіка (2 семестр) та модуля 2. Мікроекономіка (3 семестр)

2 семестр										
Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	2	1,8	1,6	1,4	1,2	1	0,8	0,6	0,4	0,2
3 семестр										
Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	12	10,8	9,6	8,4	7,2	6	4,8	3,6	2,4	1,2

Максимальна кількість балів

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Виконання тестів: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр)	5x5 балів = 25 балів	4x5 балів = 20 балів
Підготовка рефератів та їх презентацій: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр)	3x5 балів = 15 балів	2x5 балів = 10 балів
Виконання РЗ: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр) Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр)	4x5 балів = 20 балів 4x15 балів = 60 балів	2x10 балів = 20 балів 6x4 балів = 24 балів
ПМК: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр) Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр)	2x15 балів = 30 балів 2x10 балів = 20 балів	– 2x10 балів = 20 балів
КР: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр) Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр)	– –	40 балів 36 балів
Екзамен: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр) Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр)	10 балів 20 балів	10 балів 20 балів
Всього: Модуль 1. Макроекономіка (2-й семестр) Модуль 2. Мікроекономіка (3-й семестр)	100 балів 100 балів	100 балів 100 балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
2-й семестр					
Модуль 1. Макроекономіка					
ЗМ 1	T1	Реферат	5	–	–
	T2	Тест	5	Тест	5
	T3	Тест	5	Тест	5
	T4	РЗ	5	РЗ	5
	T5	Тест	5	–	–
	T6	Реферат	5	Реферат	5
ПМК		Тест	15	–	–
ЗМ 2	T7	РЗ	5	–	–
	T8	Тест	5	Тест	5
	T9	Реферат	5	Реферат	5
	T10	Тест	5	Тест	5
	T11	РЗ	5	–	–
	T12	РЗ	5	РЗ	5
ПМК		Тест	15	–	–
КР		–	–	КР	40
Підсумковий контроль		Екзамен	10	Екзамен	40
Сума балів за модуль 1			100		100

Елемент програми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
3-й семестр					
Модуль 2. Мікроекономіка					
ЗМ 3	Т13	РЗ	4	—	—
		РЗ	4		
	Т14	РЗ	4	РЗ	6
		РЗ	4		
		РЗ	4		
	Т15	РЗ	4	РЗ	6
		РЗ	4		
		РЗ	4		
ПМК		Тест	10	Тест	10
ЗМ 4	Т16	РЗ	4	РЗ	6
		РЗ	4		
		РЗ	4		
		РЗ	4		
	Т17	РЗ	4	РЗ	6
		РЗ	4		
		РЗ	4		
ПМК		Тест	10	Тест	10
КР		—	—	КР	36
Підсумковий контроль		Екзамен	20	Екзамен	20
Сума балів за модуль 2			100		100
Модуль 3. ІНДЗ					
Сума балів за модуль 3			100		100

Критерії оцінювання за виконання ІНДЗ (курсової роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

9. Засоби навчання

- мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо);
- при проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (ZOOM Cloud Meetings, Viber, Telegram тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Базилевич В.Д, Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник.
URL: <https://econom.knu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Bazilevich-Balastryk.pdf>.

2. Базилінська О. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2023. 442 с.
3. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчік Л.Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика : підручник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 388 с.
4. Мікроекономіка: навч. посіб. / С.В. Васильєв, Є.А. Кобець, О.О. Масляєва. Дніпро: ДДАЕУ. 2024. 310 с.
5. Дунська А.Р., Жалдак Г.П., Смоляр Л.Г. Мікроекономіка: теорія і практика [Електрон. ресурс]: підруч. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка». 2024. 476 с.

Допоміжна література

1. Макаренко М. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2021. 216 с.
2. Макаренко М.І. Макроекономіка: підручник / М.І. Макаренко, Т.О. Семененко, Ю.М. Петрушенко. 2-е вид., переробл., Суми: Сумський державний університет. 2021. 307 с.
3. Макроекономіка [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2020. 67 с.
4. Макроекономіка: Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спец. за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. С.О. Тульчинська, Н.М. Покровська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 154 с.
5. Мікро- та макроекономіка: [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів освітнього ступеня бакалавр/ уклад. О.І. Андрусь. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 325 с.
6. Панчишин С.М. Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка» / Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 118 с.
7. Пилипенко Н.М. Макроекономіка: Конспект лекцій. Суми: Сумський національний аграрний університет. 2023. 112 с.
8. N. Gregory Mankiw. Macroeconomics. Worth Publishers; 12 edition, 2024. 1884 p.
9. Romer David. Advanced Macroeconomics. McGraw-Hill/Irwin; 2 edition, 2020. 672 p.
10. Мікроекономіка: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей перший (бакалаврський) РВО/ укл. О.А. Кулініч, Котко Я.М. [Електронний ресурс] Х.: ДБТУ. 2024. 42 с.
11. Мікроекономіка. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, Електрон. текст. дані (1 файл). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2024. 67 с.

12. Панчишин С., Островерх П., Грабинська І. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. У 2 книгах. Книга 2. Мікроекономіка. Львів: Апріорі. 2017. 390 с.
13. Петрушенко Ю.М. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язання задач. Навчальний посібник. 2023. 320 с.
14. Principles of Microeconomics. Version 10.0. By John B. Taylor and Akila Weerapana, 2023. 526 p.
15. Solaiman Saeed Hassan (2023). Microeconomics. BIS. 420 p.
16. Dodge Eric R. 5 Steps to a 5: AP Microeconomics 2024. McGraw-Hill Education, 2023. 427 p.
17. Frank R.H., Bernanke B., Antonovics K., Heffetz O. Principles of Microeconomics. 8th edition. McGraw-Hill Education. 2022. 466 p.
18. Kolmar M., Hoffmann M. Workbook for Principles of Microeconomics. 2nd ed. Springer. 2022. 314 p.
19. Malaga Krzysztof, Sobczak Karolina. Microeconomics: Static and Dynamic Analysis. Springer. 2022. 514 p.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Бібліотека імені В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
2. Веб-сервер Верховної Ради України: <http://alpha.rada.kiev.ua/>
3. Верховна Рада України: <http://portal.rada.gov.ua/>,
<http://www.zakon.rada.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України: www.stat.gov.ua
5. Державне агентство України з інвестицій та інновацій: <http://arch.ukrproject.gov.ua/>
6. Законодавство України: www.rada.gov.ua,
<http://search.ligazakon.ua/search/law/npra/>
7. Інститут економіки і прогнозування НАН України: www.ief.org.ua
8. Інститут реформ, м. Київ: <http://www.irr.org.ua/>
9. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
10. Консорціум економічних досліджень: <http://www.eurasia.org/eerc/kyiv/>
11. Міжнародний центр перспективних досліджень: www.icps.kiev.ua
12. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України: www.me.gov.ua
13. Міністерство освіти і науки України: www.mon.gov.ua/
14. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України: <http://www.msp.gov.ua/>
15. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
16. Національний банк України: www.bank.gov.ua
17. Сайт National Council on Economic Education (CIEE): <http://www.ncee.net/>
18. Світовий банк в Україні: <http://www.worldbank.org.ua/>
19. Торгово-промислова палата України: www.ucci.org.ua
20. European Development Research Network (EUDN): <http://www.eudn.org>

21. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO):
<http://www.fao.org/>
22. Global Development Network: <http://www.gdnet.org>
23. Human Development Report: <http://hdr.undp.org/default.cfm>
24. International Monetary Fund: (IMF) <http://www.imf.org>
25. OECD: Statistic <http://www.oecd.org/statsportal><http://www.sourceoecd.org/content/html/portal/statistics/statistics.htm?comm=statisti0000&token=00499A737D390911051F C307BE53A1>
26. OneWorld: <http://www.oneworld.net>
27. United Nations Conference on Trade and Development:
<http://www.unctad.org/>
28. United Nations: <http://www.un.org>
29. United Nations Statistics Division: <http://unstats.un.org/unsd/>
30. World Bank: <http://www.worldbank.org>